

Sarcococca - (Vleesbes)

geslacht soort+cultivar bronnen TTT

Fa. C. Esveld - Cor van Gelderen | Rijnveld 72 - 2771XS Boskoop | 0172-213289 | info@esveld.nl | www.esveld.nl

Wilt u meer weten of de collectie bezoeken? Neem dan contact op!

<i>confusa</i>	<i>hookeriana</i> 'Purple Stem'	<i>hookeriana</i> var. <i>humilis</i> (Crûg Farm)	<i>ruscifolia</i> var. <i>chinensis</i>
'Pmoore03' (WINTER GEM)	<i>hookeriana</i> 'Schillingii'	<i>orientalis</i>	<i>saligna</i>
<i>hookeriana</i>	<i>hookeriana</i> var. <i>digyna</i>	<i>ruscifolia</i> (Crûg Farm)	<i>saligna</i> (type II)
<i>hookeriana</i> 'Ghorepani'	<i>hookeriana</i> var. <i>humilis</i>	<i>ruscifolia</i> 'Dragon Gate'	<i>vagans</i>

confusa

Een manshoge en hechte struik met krachtige scheuten en blad dat elliptisch of lang-eivormig kan zijn. De welriekende witte bloemen verschijnen eind februari of in maart. Ze staan in kleine groepjes bijeen en de vrouwelijke kunnen 2 stijlen bevatten of 3 en dat is uniek binnen het geslacht. Ze zijn de voorbode van zwarte vruchten.

Een soort met een vraagteken dat tot de naam is gesmeed. Want de plant is bekend sinds 1916 en zou uit zaden zijn ontstaan die Ernest Wilson in China verzamelde, maar de soort is daar later niet meer aangetroffen. Men vermoedt dat hij genen deelt met de soort *S. ruscifolia*, die ook eivormigheid vertoont in een deel van de bladeren. Anderzijds doen veel soorten aan apomixie, waardoor uit de eigen zaden klonen kunnen ontstaan, die dan zeer lokaal als een afwijkende vorm voor zichzelf beginnen.

'Pmoore03' (WINTER GEM)

Een extra vitale cultivar met groter en mooi glanzend blad, rode knoppen en een extra rijke geur van veel witte bloemen in de winter. De bessen rijpen via rood naar zwart. De cultivar haalt zijn schouders op bij strenge vorst. De plant komt voort uit een kruising in 2004 van *S. hookeriana* (var. *digyna*) 'Purple Stem' x *S. hookeriana* var. *humilis*. Selectie in 2007, Patent in de VS in 2016, Peter Moore, Longstock, Engeland, VK.

hookeriana

Een veelvormige soort die uitlopers maakt en zich daarmee in het wild gaandeweg ontwikkelt tot een dicht en manshoog struikgewas; in tuin & park wordt de struik maar half zo hoog. Veel twijgen zijn rood, het wintergroene blad glanst, het is slank en 4-8 cm. lang. Van de winter tot het vroege voorjaar bloeien vanuit de bladoksels bundeltjes kleine witte bloemen. Ze gaan vooraf aan glanzende zwarte vruchtjes van ± een halve cm. groot. De soort leeft tot meer dan 3½ km. hoog in de Himalaya in Azië.

Genoemd naar Joseph Dalton Hooker, de plantenverzamelaar en latere directeur van Kew Gardens, die deze soort in 1825 in Sikkim vond en ook heeft bijgedragen aan de beschrijving van het geslacht. Hij viste in Nepal en Sikkim vooral soorten op van *Berberis* en *Rhododendron*, waaronder *R. cinnabarium*, die windstille voorjaarsdagen vult met een weemoedige balsemgeur van glimmend gewreven lederen tassen.

hookeriana 'Ghorepani'

De licht woekerende plant wordt zo'n driekwart meter hoog en komt onaange-
daan door strenge winters. De witte bloemen bloeien in de winter en doen dat
zeer welriekend. De vruchten rijpen na de zomer zwart af.

*De naam wijst op een nederzetting in Nepal. Die betekent 'Paardenwater', want
het dorpje was ooit een rustplaats waar paarden werden uitgespannen en ge-
drenkt. Nu vinden bergbeklimmers er onderdak op weg naar Poon Hill, van waar
men zicht heeft op tal van bergpieken, zoals de roemruchte Annapurna, waar-
van slechts 7 op de 10 klimmers levend weerkeren.*

hookeriana 'Purple Stem'

De goed winterharde struik van $\frac{3}{4}$ tot 1 m. hoog is vaak maar half zo breed. De
tweigen zijn donkerpurper en die kleur loopt door tot in de middennerf van de
slanke, 5-10 cm. lange bladeren. Die zijn wat lichter groen dan bij de soort. De
witte winterbloemen met een roze voet hebben 2 stijlen in plaats van 3 en to-
nen daarmee de herkomst uit de variëteit *digyna*. Ze geuren sterk en brengen
zwarte vruchten voort. 1960, Hillier, Engeland, VK.

hookeriana 'Schillingii'

Een winterhard struikje van een meter hoog met smal blad van ± 1 cm. breed,
wilgachtig naar men zegt. Van de winter tot in het voorjaar zijn er veel zeer
welriekende, zoete bloemen met opvallende, purperen helmhokjes op de
meeldraden. Tony Schilling vond deze vorm in Nepal.

*Schilling beheerde van 1961-1991 de historische tuinen van Wakehurst in Essex,
Engeland. Hij had ook een flinke hand in de oprichting van de National Botanic
Garden in Nepal, waarvoor hij tal van inheemse planten verzamelde.*

hookeriana var. digyna

Tussen 30 cm. en 1 m. hoog en getooid met smal en puntig, tot 5 cm. lang blad,
tegen een achtergrond van veelal opvallend purperode twijgen. De toefjes
bloemen vallen op de purperode bloembasis en de bundeling van witte meel-
draden. De variëteit vormt net als de soort uitlopers, maar is winterharder. Af-
komstig uit Yunnan en Sichuan in China.

*Ernest Wilson bracht hem in 1908 mee uit China. De naam is ingegeven door de
bloemen met 2 stijlen, terwijl de soort altijd 3 stijlen heeft.*

hookeriana var. humilis

Een nederig bosje met rode twijgen en glimmend blad dat korter en breder is
dan bij de soort. Het vormt gestaag een aaneengesloten kluwen van dicht ver-
takke grondscheuten, meestal niet hoger dan 50-60 cm. De bloeiwijzen zijn een
mengeling van wit en roze. Groeit in struikgewas en kreupelhout in Yunnan,
Sichuan en Hubei in China.

*De kleine bloemen vallen weinig op tussen het blad, tot de wind wegvalt. Dan
blijkt de plant een dienaar van de neus, met een weldadige geur die ver draagt.*

hookeriana var. humilis (ex. Crûg Farm)

Een onofficiële versie met groter blad en een groei die zo energiek is dat de
collectiehouder vermoedt dat dit misschien een vorm is van *S. confusa*. De
struik wordt conform *S. confusa* ook veel hoger en dan wordt een aanduiding

als *humilis* wat potsierlijk, want dat betekent *laag*. Crûg Farm in Caernarfon, Gwynedd, Wales, Groot-Brittannië.

orientalis

Een zeer welriekende struik van kniehoog tot een meter of drie, die *S. hookeriana* in geurkracht naar de kroon steekt. De tot 9 cm. lange bladeren aan de donkergroene twijgen zijn tamelijk fors voor dit geslacht. De toefjes mannelijke bloemen zijn vrij groot en iets roze en staan groepsgewijs aan de toppen, de vrouwelijke bloemen in kleinere groepjes eronder. In zeer milde winters starten de eerste bloemen al rond kerst. Ze leiden tot kogelvormige zwarte vruchten. De struik oogt elegant luchtig, maar toch ook prettig gevuld. Leeft in de milde kustprovincies in het zuiden van China.

Kwam pas in de 2e helft van de 20ste eeuw in beeld en werd in 1980 in het Westen geïntroduceerd door Roy Lancaster. De vrouwelijke bloemen hebben net als S. hookeriana var. digyna geen 3 maar 2 stijlen.

***ruscifolia* (Crûg Farm)**

De cultivar is wat lager en meer spreidend dan de soort van 1-1½ m. en het blad is wat lichter groen. De pluizige witte bloemen zijn volledig wit en verschijnen in de winter, soms al kort na de jaarwisseling. Ze ruiken krachtig zoet en worden opgevolgd door aantrekkelijke vruchten die alleen bij deze soort rood afrijpen. Zware vorst kan de plant aantasten. Deze wat afwijkende plant is afkomstig van Crûg Farm in Caernarfon, Gwynedd, Wales, VK.

Vruchten (en schoen), foto T v Strien

Het blad heeft de typerende brede vorm van het blad van de Muizendoorn Ruscus - vandaar.

***ruscifolia* 'Dragon Gate'**

Dicht vertakt, donkergroen bebladerd en voorzien van welriekende roomwitte bloemen en rode vruchten. De cultivar van ongeveer een meter hoog is wat voller en het blad wat kleiner en smaller. 1980, Roy Lancaster, Engeland, VK.

Lancaster vond de plant nabij de in rotsen uitgehouwen Dragon Gate boven het Dianmeer in Yunnan in China. Daar ligt ook een ensemble van heuvels die samen het silhouet vormen van een jonge vrouw die op haar rug ligt en waarvan de haren afhangen in het meer.

ruscifolia* var. *chinensis

Een goed winterhard, luchtig struikje tot 75 cm. hoog, dat afwijkt van de soort met wat smaller en iets langwerpiger blad. Het opent in de winter zeer geurige witte bloemen die rode vruchten voortbrengen. De variëteit heeft in Hubei een kleiner leefgebied binnen dat van de soort. China.

saligna

Een hechte struik van 60-120 cm. hoog met slank en langgerekt blad van 1 x 7,5 tot 3 x 12,5 cm. groot, dat opvallend glanst. De groenige bloemen brengen weinig geur, de vruchten zijn purperrood tot zwart. De plant breidt zich uit middels rizomen. In de Himalaya, van Tibet tot Afghanistan.

De plant is genoemd naar het wilgachtige blad.

saligna (type II)

Een afwijkende versie met een kleiner gestel en kleinere bladeren.

vagans

De glanzende bladeren tot liefst 7 x 15-20 cm. zijn enorm voor dit geslacht. Ongebruikelijk zijn ook de 2 parallelle hulpnerven in de lengte van het blad. Aan de tot 3 m. hoge struik bloeien van maart tot mei toefjes mannelijke en vrouwelijke bloemen. Ze zijn geel en iets geurig en leiden tot vruchten die via zwart rijpen naar rood. De vorstgevoelige struik leeft in het tropische zuiden van Azië.

De naam zou duiden op de wijde verspreiding van de soort. In het gebied van oorsprong bloeit de plant tussen september en maart. De immer rusteloze Bled-dyn & Sue Wynn-Jones van Crûg Farm in Wales, vonden de soort tijdens een expeditie in 2003 na dagen zoeken op de berg Lang Biang in het zuiden van Vietnam.